

Simon Stone & Internationaal Theater Amsterdam

Ibsen huis van Simon Stone naar Henrik Ibsen

© Jan Versweyveld

regie en tekst Simon Stone
spel Claire Bender (gast), Fred Goessens, Janni Goslinga, Aus Greidanus jr., Maarten Heijmans, Eva Heijnen (gast), Hans Kesting, Maria Kraakman, Celia Nufaar, David Roos (gast), Bart Slegers

Frédérique, Johanna (oud) **Celia Nufaar**
 Cees, Vincent **Hans Kesting**
 Thomas, Daniël (oud) **Fred Goessens**
 Johanna, Lena (volwassen) **Maria Kraakman**
 Caroline (volwassen) **Janni Goslinga**
 Lena (jong), Fleur **Claire Bender**
 Sebastiaan (volwassen), Jacob (jong), journalist **Maarten Heijmans**
 Daniël, Arthur, Lena's ex **Aus Greidanus jr.**
 Caroline (jong), Pip **Eva Heijnen**
 Jacob, wethouder **Bart Slegers**
 Sebastiaan (jong) **David Roos**

vertaling, dramaturgie Peter Van Kraaij *scenografie* Lizzie Clachan *lichtontwerp* James Farncombe *muziek* Stefan Gregory *kostuums* An D'Huys *assistentie regie* Nina de la Parra *assistentie scenografie* Bart Van Merode *assistentie kostuums* Fauve Ryckebusch *casting advies* Hans Kemna *particulier producent* Gert-Jan en Corinne van den Bergh *hoofd techniek & productie* Wolf-Götz Schwörer *eerste inspiciënt* Kevin Cuyvers *inspiciënt* Bart Coenen, Daan Westendorp, Paul van der Zouwe, Pepijn van Beek, Peter Pieksma, Pieter Roodbeen, Sander van Elteren, Stephan Pot *kap & grime* David Verswijveren *hoofd kostuumatelier* Wim van Vliet *kleedster* Farida Bouhbouh *met dank aan* Nesoptiek

do 21, vr 22, za 23 feb 2019 / 19 uur Rode zaal
 De voorstelling duurt ongeveer 3 uur 35 minuten, inclusief 1 pauze.

Voor zijn derde samenwerking met Internationaal Theater Amsterdam, voorheen Toneelgroep Amsterdam, heeft Simon Stone (1984) verschillende stukken van de Noorse toneel auteur Henrik Ibsen bewerkt tot één grote familiesaga waarin drie generaties tijdens verschillende fasen in hun leven worden gevolgd. Het resultaat is een duizelingwekkende opeenvolging van scènes, in niet-chronologische volgorde. In de beste Ibsen-traditie oefenen geheimen en trauma's een fatale invloed uit op de familieleden. In Stone's dialogen wisselen diepe tragiek en humor elkaar in snel tempo af. Er ontstaat een intrigerend spel van verdringing, leugens en afrekeningen waarin het huis de enige getuige is van de duistere zijde van het kleinburgerlijk gezin.

“Een film die zich afspeelt in één huis, wordt makkelijk saai. In het theater is het net je geest die overal naartoe reist, niet het decor. Theater draait volledig om iemands verbeelding.”

Simon Stone

'Ibsen huis' van Simon Stone: families in tijden van crisis

De Noorse toneelacteur Henrik Ibsen is bij het grote publiek vooral bekend van zijn relatiedrama's 'Het Poppenhuis', 'Hedda Gabler' en 'De Wilde Eend'. Op virtuoze wijze slaagt Simon Stone met 'Ibsen huis' erin een volledig nieuw toneelstuk uit te broeden vanuit het kwintessens van de oude meester. "Het belangrijkste is voortdurend meer te weten te komen over de personages zodat ze complex en waarachtig, maar ook zo speels en lachwekkend mogelijk worden."

"Hoe meer ik de stukken van Ibsen lees, hoe meer ik zie dat personages terugkeren. Ze hebben weliswaar andere namen maar zijn wel drager van dezelfde kenmerken. Alsof ze neven, zussen, dochters, zonen zijn van een enkel personage, door Ibsen ooit bedacht. De jonge, idealistische dromer; de bankroete industrieel die vecht voor zijn nalatenschap; de vrouw die sterker is dan haar man, die op zoek is naar betekenis; de man die zijn leven lang wordt achtervolgd door de daden van zijn vader; het stel van wie de relatie uit elkaar valt in een warboel van seks, dood en wederzijdse beschuldigingen. In 'Ibsen huis' verwerk ik dit materiaal tot een verhaal over verschillende generaties in één huis."

Centraal staat het in de titel genoemde buitenverblijf, ontworpen door de gevierde architect Cees Kerkman. We maken kennis met de gezinsleden vanaf 1964, het ogenblik waarop het huis in de steigers staat, tot 2016, wanneer het definitief in de vlammen opgaat. Als een ervaren gids leidt Simon Stone ons naar de meest geheime en pijnlijke plekken van hun ziel.

"De kamers in dit huis zijn plaatsen van trauma en confrontatie maar ook van vreugdevolle herinnering. Het huis herbergt de herinnering aan ieder hoofdstuk uit de geschiedenis van deze familie in de manier waarop het verspringt van het ene naar het andere meesterwerk van Ibsen. Zijn hele werk is doortrokken van een diep inzicht in families in tijden van crisis. Van wonden die niet helen. Het gaat over hoe we worstelen om door te kunnen gaan. Over hoe we proberen om opnieuw tot een gevoel van normaliteit te komen nadat de dingen veel te lang ver van normaal zijn geweest."

In deSingel zag u inmiddels twee regies van Simon Stone: 'Husbands and Wives' en 'Les trois soeurs', respectievelijk vertolkt door Toneelgroep Amsterdam en het Parijse l'Odéon Théâtre de l'Europe. Zijn frenetieke, filmische aanpak, zijn snedige dialogen en het hoge spelritme brachten ons telkens opnieuw in vervoering. In zijn enceneringen is hij op zoek naar een vorm van hyperrealisme waarin de acteurs voortdurend door elkaar heen praten. Er ontstaat een gevoel van reële tijd. Zijn aanpak verradt zijn passie voor film. Het ronddraaiende huis stelt hem in staat scènes en periodes door elkaar heen te snijden maar ook het beeldkader voortdurend te wijzigen. Stone houdt ervan het toeval uit te nodigen binnen zijn repetitieproces en de theatrale middelen zo in te zetten dat er een grote waarachtigheid ontstaat. Het leven op zijn complexiteit en banaliteit betrappen, dat is waar hij telkens weer naar streeft. Adembenemend toneel!

Maar de rol van kwade genius wordt vertolkt door Hans Kesting, een van Europa's grootste acteurs, die een voorkeur lijkt te hebben voor het spelen van duistere personages. Zo zette hij in het stuk 'Kings of War' van Ivo van Hove een buitengewone Richard III neer en kroop hij op indrukwekkende wijze in de huid van Max Aue in Guy Cassiers' bewerking van 'De welwillenden' van Jonathan Littell. Kesting speelt de rol van deze boosaardige en complexe man met een verfijndheid en een ontroerende menselijkheid die de toeschouwer meesleept, zoals ook de personen van wie hij de levens vernielt, worden meegesleept. Zijn spel is fijngevoelig, de stemvoering precies en aangrijpend, de vertolking gewoonweg magistraal. Zijn medespelers zetten zonder uitzondering ijzersterke personages neer, waarbij vrijwel iedereen meerdere rollen in de tijd speelt. Het doet ons Ibsen vergeten. We kijken, bewonderen en volgen de pijnlijke lotgevallen van een familie die letterlijk wordt vergiftigd door een toxische persoonlijkheid in hun midden. Alle acteurs excelleren in dit bijzonder goed geregisseerde toneelstuk. Janni Goslinga speelt alleen de rol van Caroline als volwassen vrouw. Ze is hartverscheurend in haar rebellie en ellende. Maar, ongeacht of de acteurs het jongere of oudere personage spelen, ze leveren stuk voor stuk lovenswaardige prestaties.

Bron: **Le Figaro**

Acteur en regisseur **Simon Stone** (1984) werd geboren in Basel. Vandaar verhuisde het Australische gezin Stone naar Cambridge, om uiteindelijk in 1996 te belanden in Melbourne. Daar studeerde Simon Stone aan het Victoria College of the Arts. In 2007 richtte hij zijn eigen gezelschap op, The Hayloft Project. Tussen 2011 en 2013 was hij in residentie bij het innovatieve Belvoir Theatre in Sydney. In zijn regie primeert de interactie tussen de acteurs en de gedeelde energie met het publiek. De laatste jaren is hij een veelgevraagd regisseur op de grote internationale podia. Inmiddels heeft hij down-under ingeruild voor Europa, waar hij huisregisseur is bij het Theater Basel en Artiste Associé bij Théâtre de l'Odéon. Zo encenseerde hij in 2015 bij Theater Basel 'Angels in America' en 'John Gabriel Borkman'. In 2016 ging er zijn regie van 'Drei Schwestern' in première. Telkens werden deze producties geselecteerd voor het Theatertreffen in Berlijn. Daarnaast regisseerde hij 'The Daughter', zijn

op 'The Wild Duck' gebaseerde speelfilmdebuut dat in wereldpremière ging op het filmfestival van Venetië. Inmiddels regisseerde hij al drie keer bij Toneelgroep Amsterdam, overigens met veel bijval: 'Medea' naar Euripides, 'Husbands and Wives' van Woody Allen en 'Ibsen Huis' (geselecteerd op Het Theaterfestival 2018). Begin 2018 maakte hij in het Weense Burgtheater het fel gesmaakte 'Hotel Strindberg'. Onmiskenbaar in het werk van Simon Stone is de rol van repertoire. Theater is voor hem een plek van empathie en herkenning. "En daarbij is een klassieke tekst behulpzaam, omdat die zichzelf al heeft bewezen, dat is gegarandeerd een sterk verhaal", aldus de regisseur. Simon Stone zoekt in zijn regies extreme emoties op. Hij legt zowel het ultiem banale als de existentiële wreedheid bloot die in menselijke relaties besloten liggen. De acteurs schakelen in zijn encensering voortdurend tussen spel en vertelling en roepen zo een wereld op die buiten het kader van het realisme treedt.